

OTROKOM DAJMO JASNA NAVODILA

Življenje ni vedno pravično. V življenju ne veljajo vedno enaka pravila za vse. Veliko naših družinskih pravil ustvarimo, ker izražajo to, v kar verjamemo kot družina, ne pa tega, v kar verjame družba kot celota. Na primer, ne gredo vsi šestletniki spat ob isti uri. Nekateri otroci se smejo poditi okoli bosih, drugi ne. Nekateri otroci morajo sami posteljati posteljo, drugi ne.... Katera pravila so pravilna? Katera so najboljša? Vsa. Družine se razlikujejo. Potrebe družin se razlikujejo. Nič ni narobe, če se razlikujejo tudi pravila družin.

Naj vas ne skrbi, kaj počnejo sosede. Naj vas ne skrbi, če vaša pravila niso popolna.

Ali niste pobesneli vsakič, ko ste iz ust svojih staršev slišali: »Ker sem jaz tako rekel/la!« Jaz sem. Kljub temu pa ga, verjemite ali ne, občasno izrečem svojim otrokom, ker je to včasih edini pravi razlog. Če vam ta stavek ne gre z jezika, poskusite te možnosti:

»Ker sem tvoja mama in moram o tem odločati jaz.«

»Ker sem odrasel in imam več izkušenj kot ti.«

»Zaradi več razlogov, o katerih pa v tem trenutku ne bova razpravljala.«

Do otrok imamo različna pričakovanja. Preberite si nekaj nejasnih in nekaj primerov jasnih pričakovanj:

NEJASNO

Bodi priden.

Pospravi sobo.

Ne bodi sebičen.

Kako se reče?

Anja!

Anja!

Anja!

JASNO

Sedi mirno na svojem stolu.

Knjige na police, igrače v zaboj, obleke v omaro.

Stvari si lepo izmenjuj z ostalimi in ne tepi se.

Reči moraš »prosim«.

Anja, prosim pridi v kuhinjo.

Pazi, mleko polivaš.

Anja, pridi sem.

Če boste natančno izrazili, kaj hočete, se boste izognili nejasnostim in nesporazumom.

Namesto, da bi starši otrokom odkrito povedali, kaj želijo od njega, mu včasih to samo namignejo. Starši bi morali prikrite prošnje opustiti in svoje zahteve izreči povsem jasno.

PRIKRITE PROŠNJE

Res bi rada, da bi oblekel pižamo.

Bilo bi lepo, če bi pospravil knjige.

Mislím, da bi moral narediti domačo nalogo, greš igrat ven.

JASNE ZAHITEVE

Prosim, obleci pižamo.

Prosim, pospravi knjige.

Prosim, napiši nalogo, preden se preden se greš igrat ven.

Avtorica navaja tudi nevarnost nepopolne ali »meglene« zahteve. Otroci in starši stavek pogosto razumejo povsem drugače.

MEGLENA ZAHITEVA

Prosim, pospravi sobo.

Manca!

Bodi priden!

KAJ OTROK SLIŠI

Pospravi vse v omaro.

Živijo, Manca!

Opozarjam te.

JASNA ZAHITEVA

Prosim pospravi knjige na police, oblačila v omaro, igrače v zaboj.

Manca, prosim pridi v kuhinjo.

Sedi na stolu.
Govori tiho.

Če zahtevate nekaj meglene, ni jasno, ali vas je otrok razumel ali pa vam preprosto kljubuje. Če pa je vaša zahteva jasna, se otrok še vedno lahko odloči, da vam bo kljuboval, vendar boste vsaj vedeli, da je zahtevo razumel in boste lahko ustrezno ukrepali.

Pripravila:

Judita Kamenšek, pom. ravnateljice

VIR:

Pantley, E. (2004). Z otrokom lahko sodelujete. Radovljica: Didakta.